Architektury systemów komputerowych Wykład 2: Bity, bajty i liczby całkowite

Krystian Bacławski

Instytut Informatyki Uniwersytet Wrocławski

7 marca 2019

Konwersja reprezentacji liczb całkowitych

Konwersja do postaci binarnej

Niech w to szerokość słowa w bitach, a x_i oznacza i-ty bit liczby x.

$$B2U_w(x) = \sum_{i=0}^{w-1} x_i \cdot 2^i$$

$$B2T_w(x) = -x_{w-1} \cdot 2^{w-1} + \sum_{i=0}^{w-2} x_i \cdot 2^i$$

Konwersja między liczbami ze znakiem i bez znaku

$$\begin{split} T2U_w(x) &= x_{w-1} \cdot 2^w + x = \begin{cases} x + 2^w & \text{dla } x < 0 \\ x & \text{dla } x \ge 0 \end{cases} \\ U2T_w(u) &= -u_{w-1} \cdot 2^w + u = \begin{cases} u & \text{dla } u < 2^{w-1} \\ u - 2^w & \text{dla } x \ge 2^w \end{cases} \end{split}$$

$$T2U_{16}(-1) = 2^{16} - 1 = 65535$$

 $U2T_{16}(65535) = -1 \cdot 2^{16} + 65535 = -1$

Co się dzieje z mnożeniem ze znakiem?

$$x *_{w}^{t} y = U2T_{w}(T2U_{w}(x) \cdot T2U_{w}(y) \mod 2^{w})$$

$$= U2T_{w}([(x + x_{w-1} \cdot 2^{w}) \cdot (y + y_{w-1} \cdot 2^{w})] \mod 2^{w})$$

$$= U2T_{w}([x \cdot y + (x_{w-1} \cdot y + y_{w-1} \cdot x) \cdot 2^{w} + x_{w-1} \cdot y_{w-1} \cdot 2^{2w}] \mod 2^{w})$$

$$= U2T_{w}((x \cdot y) \mod 2^{w})$$

Oczekujemy, że dzielenie całkowitoliczbowe w języku C działa zgodnie z definicją:

$$\begin{array}{rcl} x \div y & = & \lfloor x/y \rfloor \\ x \% \ y & = & x - \lfloor x/y \rfloor \cdot y \end{array}$$

Prosty program w języku C jest w stanie pokazać, że jest inaczej:

```
$ quorem 120 17

120 / 17 = 7  # ok

120 % 17 = 1
$ quorem 120 -17

120 / -17 = -7  # floor(-7.05...) = -8

120 % -17 = 1  # 120 - (-8 * -17) = -16
$ quorem -120 17

-120 / 17 = -7  # floor(-7.05...) = -8

-120 % 17 = -1  # -120 - (-8 * 17) = 16
$ quorem -120 -17

-120 / -17 = 7  # ok

-120 % -17 = -1  # -120 - (7 * -17) = -1
```

Dzielenie całkowitoliczbe realizowane przez procesor:

$$x \div y = \begin{cases} \lfloor x/y \rfloor & \text{dla } x \cdot y \geq 0 \land y \neq 0 \\ \lceil x/y \rceil & \text{dla } x \cdot y < 0 \land y \neq 0 \\ \bot & \text{dla } y = 0 \end{cases}$$

$$x\,\%\,y = \begin{cases} x - \lfloor x/y \rfloor \cdot y & \text{dla } y > 0 \\ x - \lceil x/y \rceil \cdot y & \text{dla } y < 0 \\ \bot & \text{dla } y = 0 \end{cases}$$

Niezdefiniowane zachowania

- Reading an uninitialized local variable
- Signed integer overflow
- Oereferencing a null pointer
- Reading/writing an index past the end of an array
- Omputing an out-of-bounds pointer
- Omparing pointers from unrelated objects
- Oversized shift amounts
- Argument evaluation order

Więcej na ten temat w C++ Reference – Undefined behavior i innych licznych opracowaniach.